MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN VASTINE MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN SAAMIIN LAUSUNTOIHIN - HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE ELINTARVIKELAIKSI SEKÄ LAEIKSI TERVEYDENSUOJELULAIN JA HARMAAN TALOUDEN SELVITYSYKSIKÖSTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA (HE 262/2018 VP)

Maa- ja metsätalousministeriö on tutustunut maa- ja metsätalousvaliokunnan saamiin asiantuntijalausuntoihin ja vastineenaan toteaa seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että valiokunnalle esitetyissä asiantuntijalausunnoissa esitystä pidettiin useimpien lausujien mukaan lähtökohtaisesti kannatettavana. Lausunnoissa korostuivat huoli valvontaresurssien riittävyydestä, valvojien asiantuntemuksesta sekä siitä, että maakuntien valvontakäytännöt ja maksujen taksat muodostuvat eriäviksi eri maakunnissa. Lisäksi korostetaan viranomaisten ohjeistuksen tarvetta. **Näiden yleisten huolien osalta maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että esityksessä on todettu, että valvontamaksukertymä tulisi ohjata takaisin ympäristöterveydenhuollon kustannusten kattamiseksi. Ruokavirastolla on esityksessä annettu valvonnan suunnittelu-, ohjaus- ja kehittämistehtävä, mikä pitää sisällään myös valvojien asiantuntemuksen kehittämisen ja käytäntöjen koordinoimisen. Maakuntien taksojen suuruus on maakuntien itsehallinnon piirissä päätettävä asia, johon tällä esityksellä ei voi puuttua.**

*Alla on esitetty lausuntojen keskeiset elintarvikelainsäädäntöön liittyvät sisällöt sekä maa- ja metsätalousministeriön kommentit niihin selkeyden vuoksi **lihavoidulla tekstillä**.*

Valtiovarainministeriö totesi lausunnossaan, että esitys tulee sovittaa yhteen maakunta- ja sote-uudistusten kanssa. Lisäksi ministeriö kiinnitti huomiota esityksen terminologiaan; *maakunnan toimialue* tulisi muuttaa lainsäädännön yhdenmukaisuuden vuoksi maakuntalainsäädännössä käytettyyn *maakunnan alue* -termiin.

- **Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että esitys on tarkoitettu tulemaan voimaan saman aikaisesti maakuntauudistuksen kanssa, ja siinä esitetty viranomaisorganisaatio on sidoksissa maakuntaorganisaatioon. Esitetyn terminologisen huomion osalta todetaan, että *maakunnan toimialueella* tarkoitetaan maakunnan lakisääteisiin tehtäviin liittyvää juridista kokonaisuutta eikä maakunnan fyysistä aluetta. Terminologiassa ei täten ole ristiriitaa.**

Suomen eläinlääkäriliitto esittää seuraavat kommentit:

- Maahantuonnin aloittamisesta ja ensisaapumistoiminnan lopettamisesta olisi säädettävä erillinen ilmoitusvelvollisuus.

- **Esityksessä on säädetty ilmoitusvelvollisuus merkittävistä muutoksista toiminnassa. Lisäksi ilmoitus eläinperäisten elintarvikkeiden sisämarkkinatuonnista ja tätä toimintaa koskevista muutoksista vaikuttavat riskiluokitukseen ja tätä kautta valvontamaksuihin, mikä on katsottu riittäväksi kannusteeksi toiminnan lopettamisesta ilmoittamiseen.**

- Voimassa olevan lain 63 §:n mukainen maakunnan viranhaltijan mahdollisuus ryhtyä kiireellisiin toimiin puuttuu esityksestä.

- **Esityksessä on katsottu, että sillä ei puututa maakunnan itsehallinnon piiriin kuuluviin asioihin kuten siihen, vastaako valvonnasta viranhaltija vai monijäseninen toimielin. Maakunnan valvontaorganisaatio ja sen sisäinen toiminta on yksi niistä asioista, joka maakunnan on itse järjestettävä.**

- 13 §:n toinen momentti, joka koskee jäljitettävyyteen liittyvä järjestelmä sekä salmonellaerityistakuita koskeva asiakirjavelvoite tulisi palauttaa esitykseen.

- **Molemmat vaatimukset seuraavat suoraan EU-lainsäädännöstä, eikä niitä tule toistaa kansallisessa säädöksessä uudelleen.**

- 16 §:n ilmoitusvelvollisuus tulee korvata toimijan tiedonanto- ja auttamisvelvollisuudella.

- **Ilmoitusvelvollisuus katsotaan riittäväksi, koska toimijalla on lähtökohtainen velvollisuus noudattaa valvontaviranomaisen kehotuksia.**

- 24 §:n mukaiset ruokavirastolle tehtävät ilmoitukset on voitava saada suoraan tietojärjestelmästä.

- **Normaaliraportointi hoidetaan VATI-järjestelmän (ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä) kautta kuten ennenkin, lukuun ottamatta erityistilanteita. Säännös vastaa voimassa olevan lain säännöstä.**

- 30 §:n mukaiset trikiinilaboratoriot tulisi velvoittaa osallistumaan vertailunäytetutkimuksiin.

- **Kyse on EU-lainsäädännössä nimenomaan säädetystä helpotuksesta.**

- 59 §:n mukainen toiminnan keskeyttäminen ja lopettaminen kaipaavat menettelytapojen tarkennusta.

- **Säännöstä on tarkennettu lausuntokierroksen jälkeen. Lausunnosta päätellen vaikuttaa siltä, että käytössä on ollut vanha versio esityksestä.**

- 63 §:n mukainen markkinoinnin kieltäminen ja oikaisu kaipaa selventämistä ja tulisi määrätä vain ruokavirastolle.

- **Säädös laajennettiin koskemaan nimenomaa maakuntaa siten, että maakunta hoitaa tehtävää omalla alueellaan ja Ruokavirasto valtakunnallisesti.**

Elintarviketeollisuusliitto esittää, että elintarviketeollisuuden toimialojen välille ei saa syntyä kohtuuttomia maksurasite-eroja. Kysymys liittyy erityisesti teurastamotointaan ja lihantarkastusmaksuihin.

- **Maa- ja metsätalousministeriössä ollaan perustamassa työryhmää käsittelemään lihantarkastusmaksuja. Työryhmä aloittaa toimintansa keväällä 2019.**

Tullin mukaan maakunnille tulisi säätää tuoteturvallisuusvalvontatehtävä sellaisten toimijoiden osalta, joiden valvontaan Tullilla ei ole toimivaltaa.

- **Asia on kannatettava, mutta tuontivalvonnan organisointi tässä vaiheessa ei ole enää mahdollista. Asia otetaan selvitettäväksi tulevaisuudessa.**

Suomen Teurastamoyrittäjät ry esitti, ettei tarkastamattoman lihan myyntiä tulisi sallia. Lisäksi omavalvontasuunnitelmaan olisi listattava kontaktimateriaalien toimittajat.

- **Tarkastamattoman lihan myyminen on nimenomaan pienille toimijoille suunnattu helpotus ja valittu linjaus. Omavalvontaa on tarkoituksella pyritty keventämään ja lisäksi kontaktimateriaalitoimijoilta vaaditaan samoin omavalvontaa, jota ei tule vierittää elintarvikeyrittäjän kannettavaksi.**

Päivittäistavarakauppa ry esittää, että Oiva-uusintatarkastukseen tulisi säätää kiinteä maksu, ettei maakuntien välille synny eriarvoisuutta.

- **Kyseessä on maakunnan taksaan liittyvä asia, joka kuuluu maakunnan itsehallinnon piiriin.**

Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC esitti pienteurastusmaksuja subventoitavaksi. Lisäksi maakuntatasolle tulisi perustaa eläinten hyvinvoinnin yhteistyöelin.

- **Kumpikaan esitetty asia ei ole elintarvikelakiin liittyvä. Esitykset huomioidaan muussa yhteydessä.**

Oikeusministeriö esittää seuraavat huomiot

- 79 §:n viittaus on turha.

- **Viittaus on kyllä informatiivinen, mutta se on perusteltu, koska salassapitosäännöksiä löytyy EU-lainsäädännöstä.**

- 81 §:n 2 momentin säännös muiden valvontaviranomaisten oikeudesta käyttää tietoja jää tarkoitukseltaan jossain määrin epäselväksi.

- **Kyse on valvontaviranomaisten yhteisrekisteristä, jota käytetään valvonnan apuna. Asiasta on säädetty EU:n tietosuoja-asetuksessa ja sitä selvennetään 81 §:n perusteluissa.**

- Perusteluissa ei ole tehty selkoa EU:n tietosuoja-asetuksen vaatimista oikeusperusteista. Perusteluissa pitäisi viitata 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan, joka mahdollistaa kansallisen liikkumavaran täydentävän sääntelyn antamiseksi.

- **Asiaa on selvitetty 81 §:n perusteluissa. 81 §:n 1 momentissa selvennetään rekisterin käyttötarkoitus ja 3 momentissa on tarkennus: *säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.* Ainoastaan viittaus mainittuun artiklaan puuttuu. Viittaus voidaan tarvittaessa lisätä perusteluihin.**

- Hygieniapasseja koskevan rekisterin yhteisrekisterinpidon vastuiden jakautuminen tulisi määritellä läpinäkyvällä tavalla.

- **81 §:n 4 momentin hygieniapassirekisteri ei ole yhteisrekisteri, vaan Ruokaviraston yksin pitämä.**

- 82 §:n 5 momentin viittaus henkilötietolakiin on vanhentunut ja tarpeeton.

- **Viittaus on vanhentunut ja esitetään poistettavaksi.**

- 6 §:ssä tarkoitettuun luotettavuuden selvitykseen voi sisältyä yritysten ja yhteisöjen vastuuhenkilöiden tietojen käsittelyä. näitä koskevaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan myös EU:n tietosuoja-asetusta ja tietosuojalakia. Säännöksestä ei ilmene, sisältyykö käsittelyyn tietosuoja-asetuksen 10 artiklaan liittyvien henkilötietojen käsittelyä.

- **Velvoitteidenhoitoselvitykset laatii Harmaan talouden selvitysyksikkö. Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 12.1 § on muutettu viime vuonna seuraavaan muotoon:**

  12 § Henkilötietojen käsittely ja tarkastusoikeus

  Henkilötietojen käsittelystä säädetään tietosuojalaissa (1050/2018) ja luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679. (5.12.2018/1053)

- 82 §:n 2 momentin säännös henkilön tunnistetietojen poistamisesta rekisteristä on päällekkäinen EU:n tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan e alakohdan kanssa.

- **Pykälän 2 momentin toinen virke esitetään poistettavaksi.**

- Oikaisuvaatimuksen tekemisen määräaikaa koskeva säännös on epäselvä, vaikka onkin sanamuodoltaan vastaava, kuin alkoholilaissa 1102/2017, katsastustoiminnan valvontamaksuista annetussa laissa 960/2013 ja lentoliikenteen valvontamaksuista annetussa laissa 1249/2005.

- **Esityksessä noudatetaan samaa muotoilua, kun oikeusministeriön mainitsemissa laeissa. Lisäksi voidaan todeta, että valvonnan perusmaksu on kiinteä ja toisin kuin mainituissa laeissa melko pieni. Ministeriö ei näe aihetta muuttaa säännöstä.**

Maataloustuottajain keskusliitto MTK ry esittää, että Ruokaviraston tulisi varmistaa yhteisiä tulkintoja maakuntien välillä.

- **Tehtävä sisältyy Ruokaviraston 23 §:ssä säädettyihin tehtäviin.**

Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppiaiden liitto ry esittää, että 44 §:n mukainen maakunnan oikeus ilmoittaa alkutuotantopaikalla havaitsemistaan elintarvikkeiden turvallisuutta heikentävistä olosuhteista vastaanottavalle toimijalle tulisi olla velvollisuus eikä oikeus. Lisäksi riskiperusteisuuden huomiointi valvontamaksuja määrätessä on jäänyt epäselväksi.

- **44 §:n mukainen säännös haluttiin laajentaa nykyisestä niin, että velvollisuus ilmoittaa alkutuotantopaikalla havaituista ongelmista koskee myös muuta viranomaista kuin eläinlääkäriä. Lisäksi haluttiin luoda oikeusperusta sille, että alkutuotantopaikan ongelmista voidaan ilmoittaa tuotteita ostavalle taholle (meijeri, teurastamo, munapakkaamo). Vaikuttavuus tilanteen korjaamiseen on tässä tapauksessa parempi kuin hallinnollisilla**

pakkokeinoilla. Maakunnan ilmoitusvelvollisuuteen haluttiin kuitenkin jättää mahdollisuus tapauskohtaiseen harkintaan.

Maksujen riskiperusteisuuden osalta Ruokavirasto tulee tarkentamaan riskiluokitusohjettaan.

Lihakeskusliitto esittää, että lihantarkastusmaksut ovat edelleen suhteettoman korkeat ja ne tulisi muuttaa eläinyksikkökohtaisiksi.

- **Asia ei liity käsillä olevaan esitykseen, mutta ehdotusta tarkastellaan huomioon tulevassa lihantarkastustyöryhmän työssä.**

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry esittää, että Ruokavirastoon tulee perustaa yksikkö hoitamaan toimijoiden luotettavuuden selvityksiä.

- **Toimijoiden luotettavuusselvityksiä ei tehdä Ruokavirastossa, vaan ne tuottaa Harmaan talouden selvitysyksikkö, jolta valvontaviranomainen tilaa valmiit selvitykset.**

Kuntaliitto esittää seuraavat huomiot:

- Esityksen kuntataloudellisia vaikutuksia ei ole arvioitu, eikä esitystä ole käsitelty kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukunnassa.

- **Esityksen kuntataloudellisia vaikutuksia on arvioitu esityksen kohdassa *4.1.2 Kuntataloudelliset vaikutukset.* Käsittely kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukunnassa olisi jälkikäteen arvioituna ollut perusteltu. Valmistelun aikana esitystä kuitenkin arvioitiin ministeriössä elintarvikelainsäädännön kannalta, eikä tarvetta käsittelylle silloin nähty.**

- Vuosimaksuun tulisi sisällyttää yksi tarkastuskerta.

- **Pienemmissä ja vähäriskisissä kohteissa tarkastuksia ei välttämättä tehdä lainkaan, jolloin käytäntö muodostuisi epätasa-arvoiseksi toimijoiden välille.**

- Valvontakohteissa, joissa järjestetään monenlaista toimintaa, ei tulisi periä erillistä maksua jokaista toimintoa kohden vaan vain yksi tarkastusmaksu.

- **Valvontamaksun perimisessä käytetään tapauskohtaista harkintaa. Yhden valvontamaksun periminen tällaisissa kohteissa on käytäntönä lukuun ottamatta kohteita, joissa toimii useita toiminimiä.**

- Valvonnan perusmaksua tulisi kohtuullistaa kohteissa, joissa on sekä terveydensuojelulain että elintarvikelain mukaista toimintaa.

- **Perusmaksu on veroluonteinen maksu, jonka suuruudesta on säädettävä laissa.**

Ruokavirasto toivoo, että esitetyt muutokset saataisiin voimaan jo suunniteltua aiemmin sekä esittää, että 38 §:ssä kuvattua etäviestintävälineen välityksellä tunnistautumatta tilatun näytteen käyttöä virallisessa valvonnassa voitaisiin soveltaa laajemmin myös muuhun valvontaan.

- **Uudistus on sidottu maakuntauudistukseen, jonka voimaantulo määrittää esityksen voimaantuloajankohdan. Valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 mukaan virallisen valvonnan, ml. näytteenotto on oltava luotettavaa, johdonmukaista ja avointa. Internetin tai muun etämyynnin välityksellä tapahtuvan kaupankäynnin erityispiirteiden takia valvonta-asetuksessa on nimenomaisesti säädetty mahdollisuudesta hankkia virallisia näytteitä etämyynnissä tunnistautumatta.**

Helsingin yliopiston Eläinlääketieteellinen tiedekunta esittää seuraavat muutosehdotukset:

- Vieraskielinen *zoonoosi* tulisi määritellä laissa.

- **Esityksen 4 §:n määritelmissä viitataan zoonoosin määritelmään direktiivissä 2003/99/EY**

- Hygieniapassin myöntöperusteeksi tulisi edelleen hyväksyä tietyt laajat elintarvikehygieniavalmiudet antavat koulutukset.

- **Järjestelmää haluttiin nimenomaan muuttaa siihen suuntaan, että vain testin suorittaminen mahdollistaa hygieniapassin saamisen. Voimassa olevan lain mukainen mahdollisuus saada passi muun koulutuksen perusteella on osoittautunut hankalaksi arvioida. Asiaa on selvitetty 18 §:n 5 momentin perusteluissa.**

- Kiireellisiä toimia koskeva säännös haluttaisiin säilyttää maakunnan valvontaviranomaisella.

- **Kuten edellä on todettu, esityksellä ei puututa maakunnan itsehallinnon piiriin kuuluviin asioihin. Maakunnan valvontaorganisaatio ja sen sisäinen toiminta on yksi niistä asioista, joka maakunnan on itse järjestettävä.**

Lounais-Suomen Aluehallintovirasto esittää seuraavat huomiot:

- Luotettavuuden arvioinnin perusteluihin toivotaan lisättävän myös elintarvikealan merkittävä välinpitämättömyys tai tarkoituksellinen toiminta, joka on johtanut kuluttajaa harhaan.

- **Luotettavuuden arviointia koskevan 6 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan toimijaa ei pidetä luotettavana, mikäli hän muutoin kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla aikaisemmalla toiminnallaan on osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton harjoittamaan elintarvike- tai kontaktimateriaalitoimintaa. Säännöksen muotoilu pitää jo sisällään esitetyt muutokset.**

- Virtuaalihuoneistot tulisi sisällyttää Oiva-järjestelmään.

- **Tarkastusten tekeminen virtuaalihuoneistoissa ei ole mahdollista, eikä niiden sisällyttäminen Oiva-järjestelmään ole tällä hetkellä mahdollista.**

- 25 §:n mukainen yli 2,8 tilavuusprosenttia sisältävien alkoholijuomien valvonnan ohjauksen lisäksi myös itse valvonnan tulisi olla Valtion lupa- ja valvontaviraston tehtävä.

- **Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on valmistelun aikana esittänyt, ettei sillä ole resursseja uusiin valvontatehtäviin. Muutos vaatisi perusteellisempaa selvittämistä. Ministeriö ei kannata esitystä tässä vaiheessa.**

- Toimijoiden oikeusturvan kannalta olisi parempi, mikäli 44 §:n mukaisen ilmoituksen elintarvikealan yritykselle tekevä taho olisi eläinlääkärin sijaan maakunnan elintarvikelain mukainen viranomainen. Lounais-Suomen Aluehallintovirasto esittää pykälälle uutta muotoilua.

- **Lounais-Suomen Aluehallintoviranomaisen esittämä muotoilu vastaa sisällöltään esityksessä esitettyä sisältäen ainoastaan tarkennuksia, jotka supistavat säännöksen tulkintaa. Ministeriö ei näe aihetta muuttaa säännöstä. Tarvittaessa pykälän otsikko voidaan muuttaa Lounais-Suomen AVI:n ehdottamalla tavalla vastaamaan paremmin säännöksen sisältöä.**

Paliskuntain yhdistys esittää uudistuksen lykkäämistä 5-10 vuodella, pitää vuosimaksua kohtuuttomana pienille toimijoille eikä kannata uutta omavalvontajärjestelmää.

- **Uudistus on sidottu maakuntauudistukseen, jonka voimaantulo määrittää esityksen voimaantuloajankohdan. Lisäksi esitys toteuttaa hallitusohjelmassa linjattuja tavoitteita. Pienimuotoisen elintarvikealan toiminnan, jossa vuotuinen liikevaihto alle 10.000 €, ei katsota kuuluvan suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piiriin eikä valvonnan perusmaksua tällaisilta toimijoilta peritä. Esityksessä ei säädetä uudesta omavalvontajärjestelmästä, vaan annetaan toimijoille omavalvonnan kirjaamiseen vapaammat kädet, mikä mahdollistaa myös olemassa olevien laatujärjestelmien hyödyntämisen.**

Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto esittää, että esityksen 9 §:ssä tulisi säätää ilmoitus tehtäväksi ennen toiminnan aloittamista tai toiminnan olennaista muuttamista. Lisäksi 9 §:n mukainen ilmoitus ja 10 §:n mukainen hakemus olisi tehtävä myös toimijan vaihtuessa.

- **9 §:n 1 momentin mukaan ilmoitus rekisteröintiä varten pitää tehdä neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista ja olennaisesta muuttamisesta on ilmoitettava viipymättä. Ministeriö katsoo tämän valvonnan kannalta riittäväksi järjestelyksi. Toimijan vaihtumisen osalta tehtiin tietoinen linjaus sen suhteen, että lopettava toimija ilmoittaa toimintansa lopettamisesta, ja uusi toimija tekee uuden ilmoituksen tai hakemuksen toiminnan aloittamisesta.**

Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry esittää, että valvontamaksujen tulisi olla kohtuullisempia sekä samalla tasolla koko maassa.

- **Ministeriö pitää 150 €:n vuosimaksua kohtuullisena summana, joka on sama koko maassa. Suoriteperusteiset maksut ovat maakunnan itsehallinnon piiriin kuuluva asia, johon tällä lailla ei voi puuttua. Ruokaviraston koordinoinnilla on kuitenkin rooli asiassa.**

Suomen Kalakauppiasliitto RY pitää maksuja korkeana ja esittää että pienille kalalaitoksille tulisi saada samanlainen valvontamaksujen subventointimahdollisuus kuin pienteurastamoille.

- **Teurastamojen lihantarkastusmaksut perii valtio, siinä missä elintarvikevalvonnan maksut perii maakunta. Valtion viranomaisvalvonnan ja siihen liittyvien subventointien järjestäminen kalalaitoksille vaatisi koko valvontajärjestelmän uudelleenarviointia ja muuttamista. Muutos on liian suuri toteutettavaksi tässä valmistelun vaiheessa.**

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos esittää seuraavat huomiot:

- Tulisi tarkentaa, kattaako valvonnan vuosimaksu epidemioiden selvittämisen viranomaistoiminnan lisäksi selvitykseen liittyvät näytteenotot ja tutkimukset.

- **Epidemioiden selvittäminen ei ole suunnitelmista valvontaa eikä siitä tai siihen liittyvästä näytteenotosta peritä maksua. Jos epidemiaselvityksissä käy ilmi, että toimijan toiminnassa on puutteita, jotka määrätään korjattavaksi ja tehdään tähän liittyen uusintatarkastus, on kyse normaalista valvonnasta. Tästä peritään suoriteperusteinen maksu.**

- Vuosimaksun suuruus tulisi määrittää toiminnan luonteen, laajuuden ja riskinarvioinnin perusteella.

- **Vuosimaksulla on nimenomaan pyritty toimijoiden tasapuoliseen kohteluun. Valmistelun loppupuolella valvontamaksuja käsitelleessä maksutyöryhmässä käytiin läpi erilaisia vaihtoehtoja mukaan lukien malli, jossa vuosimaksun määrä riippuu toimijan koosta ja toiminnan riskeistä. Malli ei kuitenkaan saanut kannatusta lausuntokierroksella ja työryhmä päätyi nyt esitettävään malliin.**

- 17 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa, jossa salmonellaa epäillään, tulisi toimijan testata salmonella erityistakuutodistuksesta huolimatta.

- **Testaaminen sisältyy 17 §:n mukaisiin velvoitteisiin.**

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto esittää, että EU-lainsäädäntöön kuulumattomien alkoholijuomien määritelmien tulee olla maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa. Lisäksi elintarvikelain mukaisen valvonnan tulisi olla maksuperusteista.

- **Valtuus säätää mainituista määritelmistä asetuksella löytyy esityksen 20 §:n 1 momentista. Maksuperusteisuudesta tullaan säätämään Valtion lupa- ja valvontaviraston maksuasetuksessa.**

Huomattavan moni lausujista esitti, että kerätyt valvontamaksut tulisi ohjata maakunnissa takaisin ympäristöterveydenhuollon kehittämiseen ja resurssien ylläpitämiseen. **Ministeriö esittääkin, että valiokunta sisällyttäisi lausuntoonsa asiaan liittyvän ponnen.**

Edellä esitetyn nojalla maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että saatujen lausuntojen pohjalta tulisi kiinnittää huomiota seuraaviin kohtiin:

1) **Esityksen 44 §:n otsikko voidaan tarvittaessa muuttaa Lounais-Suomen Aluehallintoviraston ehdottamalla tavalla vastaamaan paremmin säännöksen sisältöä. Tällöin otsikko kuuluisi seuraavasti:**

   44 § Tiedonantovelvollisuus alkutuotantopaikan elintarviketurvallisuutta vaarantavista olosuhteista tai eläinten terveydentilasta

2) **Esityksen 81 §:n perusteluihin voidaan tarvittaessa lisätä viittaus EU:n tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan.**

3) **Esityksen 82 §:n 2 momentin toinen virke on päällekkäinen EU:n tietosuoja-asetuksen kanssa. Virke** *”Henkilön tunnistetiedot poistetaan rekisteristä, kun niiden käyttötarkoitusta ei enää ole.”* **tulee poistaa.**

4) **Esityksen 82 §:n 5 momentin viittaus henkilötietolakiin tulee poistaa vanhentuneena.**

5) **Ministeriö haluaa itse kiinnittää huomiota esityksen 29 §:n 2 momentissa säädettävään asetuksenantovaltuuteen elintarvikevalvonnan tehtäviä hoitavien viranhaltijoiden pätevyys- ja kielitaitovaatimuksista ja täydennyskoulutuksesta. Viranomaisen ammattipätevyydestä säädetään valtion virkamieslaissa (750/1994) ja kielitaitovaatimuksista kielitaitolaissa (424/2003). Molemmissa laeissa edellytetään kelpoisuusvaatimuksista säädettävän valtioneuvoston asetuksella siltä osin kuin vaatimuksista ei ole säädetty laissa. Ristiriidan välttämiseksi mainittua momenttia tulisi korjata muotoilemalla momentti seuraavasti:**

   Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä elintarvikevalvonnan tehtäviä hoitavien viranhaltijoiden pätevyys- ja kielitaitovaatimuksista sekä täydennyskoulutuksesta.

6) **Lisäksi ministeriö haluaa vielä huomauttaa, että esitykseen on jäänyt virhe. Pykälätekstissä lain viimeinen pykälä *86 § Siirtymäsäännös* kuuluisi olla 85 §.**

Muilta osin ministeriö ei näe tarvetta korjata esitystä.